

Προσέγγιση

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΤΕΥΧΟΣ 21/ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ ΣΟΥ ΥΠΟΣΧΟΜΑΙ...

*...ένα γράμμα που δεν θα σου το δώσω
εσένα. Θα το δώσω σε εμένα...*

Άρχισε η φεινή χρονιά παιδί μου. Και από αυτά που ακούω στις ειδήσεις, φοβάμαι! Και, από ότι βλέπω, όλοι οι άνθρωποι φοβούνται. Με έμαθαν να φοβάμαι για τα χρήματα. Με έμαθαν να φοβάμαι ότι θα ζήσω στη φτώχεια και την ανέχεια. Με έμαθαν να φοβάμαι ότι η φτώχεια είναι όταν δεν έχεις να φας.

Όμως παιδί μου δεν έχω φτώχεια εγώ! Εγώ έχω τα μάτια σου, την ψυχούλα σου, την ύπαρξή σου! Κάθισα λοιπόν να σου γράψω αυτό το γράμμα. Για να σου δώσω κάποιες υποσχέσεις. Τηρώ τις υποσχέσεις μου παιδί μου ή τουλάχιστον προσπαθώ πάρα πολύ σκληρά να τις τηρήσω! Για εσένα αυτή η χρονιά είναι μία καινούργια αρχή! Ας γίνει και για εμένα δίνοντας υποσχέσεις και προσπαθώντας να τις τηρήσω! Θα ξεκινήσω με πέντε υποσχέσεις. Είναι λίγες αλλά είναι βασικές παιδί μου:

☺ Σου υπόσχομαι παιδί μου ότι θα προσπαθήσω πολύ να μην βλέπω πολύ τηλεόραση. Κάποτε υπήρχαν ειδήσεις. Τώρα υπάρχει μόνο τρομολαγνεία. Λες και βλέπω κάθε ημέρα ένα έγκλημα που το έκανα εγώ ή που εγώ είμαι το θύμα. Με τρομάζουν αυτά που βλέπω και γίνομαι χειρότερος άνθρωπος και χειρότερος γονιός.

☺ Σου υπόσχομαι παιδί μου ότι θα προσπαθήσω πολύ να μην σου διοχετεύσω τους δικούς μου φόβους. Οι φόβοι μου μου έχουν δημιουργήσει άγχος και φοβάμαι μην ξεσπάσω αυτό το άγχος επάνω σου. Εσύ δεν έχεις φταίξει σε τίποτα. Τα

απορημένα ματάκια σου την ώρα που θα ξεσπάω επάνω σου είναι η δύναμη να μην το κάνω!

☺ Σου υπόσχομαι παιδί μου ότι θα προσπαθήσω πολύ να δω όλα αυτά που συμβαίνουν σαν μία ευκαιρία να γίνουμε όλοι καλύτεροι. Όλα έχουν μία αξία και όλες οι αλλαγές φέρνουν άλλες, καινούργιες αξίες. Θα προσπαθήσω να τις βρω για να σου τις μεταλαμπαδεύσω!

☺ Σου υπόσχομαι παιδί μου ότι θα προσπαθήσω πολύ να μην παραπονιέμαι. Έχω προσέξει ότι σε κάθε γκρίνια μου γίνεσαι και εσύ πιο γκρινιάρικο. Με μιμείσαι και έχεις δίκιο. Όταν αφήσω την ψυχραιμία και την διάθεση για να αλλάξω τα πράγματα να κυριαρχήσουν στην δική μου την ψυχή, το ίδιο ξέρω ότι θα γίνει και στη δική σου!

☺ Σου υπόσχομαι παιδί μου ότι θα προσπαθήσω πολύ να σκέφτομαι θετικά για εσένα. Θα σου προσφέρω την βοήθεια που χρειάζεσαι, θα σε σεβαστώ, θα γίνεις η προτεραιότητά μου, θα συνεχίσω να σου δίνω την βοήθεια, την αγάπη και τον σεβασμό που δικαιούσαι!

Θα σε κρατήσω παιδί μου έξω από όλη αυτή την μιζέρια που τόσο πολύ προσπαθούν όλοι να με τυλίξουν ασφυκτικά με αυτή! Άκουσα ένα τραγουδί που έλεγε «έχε το νου σου στο παιδί, γιατί όσο υπάρχει το παιδί υπάρχει ελπίδα»!

Καλή σου χρονιά παιδί μου! Θα είμαι δίπλα σου και θα σε στηρίζω! Η φτώχεια είναι όταν δεν έχεις κάποιον να αγαπάς!

Και εγώ έχω εσένα!

Σε αυτό το τεύχος

Σημείωμα του εκδότη	1
Άρθρα	2-6
Θέματα πληροφόρησης	3
Η στήλη του παιδιού	7-8

Ειδικά σημεία ενδιαφέροντος

- ♦ Ο ρόλος των νηπιαγωγών στον εντοπισμό αναπτυξιακών δυσκολιών
- ♦ Λογοθεραπεία με μια άλλη ματιά
- ♦ Κινούμενα σχέδια και επιπτώσεις στην μαθησιακή επίδοση
- ♦ «Μαμά τί είναι αυτό που κοιμάται στην κούνια;»
- ♦ Σχολική φοβία
- ♦ Διαταραχή της άρθρωσης με μια άλλη ματιά
- ♦ Ανέκδοτα
- ♦ Adventure Park
- ♦ Μπουμπουνιτα, κ.α.

Ο ρόλος των νηπιαγωγών και των εκπαιδευτικών στην πρώιμη διάγνωση αναπτυξιακών δυσκολιών

Επιστημονική ομάδα ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Όλη η βιβλιογραφία αναφέρει τον τεράστιο ρόλο που παίζει ο/η Νηπιαγωγός ή εκπ/τικός στην πρώιμη διάγνωση πιθανών αναπτυξιακών δυσκολιών ενός παιδιού. Και αυτό είναι προφανές εάν αναλογιστούμε ότι η έγκαιρη αντιμετώπιση των δυσκολιών ενός παιδιού είναι αποφασιστική για το εάν αυτές θα μπορέσουν να ξεπεραστούν ή όχι.

Παραθέτουμε λοιπόν εδώ ένα ερωτηματολόγιο που αποστέλλεται στους Νηπιαγωγούς και εκπαιδευτικούς των πρώτων τάξεων του Σχολείου και που αφορά το προφίλ ενός μαθητή στην Τάξη του.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει βασικότερους τομείς στα 4 βασικά δεδομένα της ανάπτυξης του παιδιού που είναι η αισθητικοκινητικότητα, ο γνωστικός τομέας, ο λόγος/επικοινωνία και ο συναισθηματικός τομέας.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΟ-ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Δυσκολεύεται να συγκρατήσει το χαρτί με το άλλο χέρι ενώ γράφει;
- Αποφεύγει να χρησιμοποιεί την 1 πλευρά του σώματος στο αδρό παιχνίδι;
- Δείχνει να έχει σημαντική δυσκολία να μάθει νέες κινητικές δεξιότητες;
- Δείχνει να ζαλίζεται, ιδίως μετά από αδρό παιχνίδι με συχνές περιστροφές;
- Αντιδρά έντονα σε απρόσμενους ήχους ή απτική επαφή;
- Είναι γενικά αδέξιο και «άτσαλο» παιδί;
- Είναι ακατάστατο κατά το φαγητό του (λερώνει και λερώνεται);
- Δυσκολεύεται σε ασκήσεις ισορροπίας και στο ανέβασμα σκαλοπατιών χωρίς κράτημα;
- Κουράζεται εύκολα;
- Δυσκολεύεται στα παιχνίδια με μπάλα;
- Έχει δυσκολίες στη γραφή-ζωγραφική του σε σχέση με τους συμμαθητές;

ΓΝΩΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- Δυσκολεύεται στην ανεξάρτητη-χωρίς επιτήρηση-δουλειά;
- Έχει δυσκολίες στην οργάνωσή του στον χρόνο και στις έννοιες του χρόνου;
- Δυσκολεύεται να οργανώσει την συγκέντρωση προσοχής του(διάσπαση προσοχής);
- Έχει δυσκολίες να ταυρίσει και ταυτίσει γεωμετρικές φόρμες;
- Έχει κακή οργάνωση σώματος στο χώρο(πχ τρακάρει με

άλλα παιδιά ή στους τοίχους);

- Μπερδεύει έννοιες(πάνω-κάτω, μέσα-έξω, πριν-μετά, πολλά-λίγα, μπροστά-πίσω κλπ);
- Έχει φτωχή οργάνωση στο χώρο (προσανατολισμό);
- Δείχνει να ξεχνάει πράγματα που έχει μάθει;
- Δυσκολεύεται στην ποιότητα της δουλειάς του, δεν την κάνει με ακρίβεια και αδιαφορεί;
- Δυσκολεύεται να αναγνωρίσει γράμματα και αριθμούς (από 5 ετών και άνω);
- Έχει δυσκολίες στην ανάγνωση (από 6 ετών και άνω);

ΛΟΓΟΣ-ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Μιλά μονολεκτικά ή χωρίς ρήματα. Οι προτάσεις του είναι μικρές και φτωχές;
- Δυσκολεύεται να μιλήσει αυθόρμητα στα άλλα παιδιά ή τον/την εκπαιδευτικό;
- Δυσκολεύεται να ακολουθήσει οδηγίες;
- Έχουν εντοπιστεί δυσκολίες στην άρθρωση της ομιλίας (δυσκολεύεται να προφέρει κάποια σύμφωνα);
- Εμφανίζει δυσκολίες στην ροή της ομιλίας (πχ τραυλισμός);
- Δυσκολεύεται να περιγράψει παραμύθι που άκουσε;

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- Κλαίει εύκολα;
- Παίρνει παρορμητικές αποφάσεις;
- Ενοχλεί ή απορρίπτεται από τους συμμαθητές του;
- Είναι κοινωνικά αδέξιο;
- Έχει επιθετική συμπεριφορά;
- Αδιαφορεί για τα αισθήματα των άλλων απέναντί του (αγάπη-θυμό κλπ);
- Αποφεύγει να συμμετάσχει σε ομαδικά παιχνίδια μέσα στην τάξη ή έξω από αυτή;
- Αποφεύγει να βγάλει το μπουφάν ή να κάθεται κοντά στους συμμαθητές του;
- Δυσκολεύεται να ελέγξει την υπερ-δραστηριότητά του (υπερκινητικότητα);
- Δείχνει νευρικό και ανήσυχος;
- Εύκολα απογοητεύεται και παραιτείται εύκολα της προσπάθειάς του;

Είναι πολύ σημαντικό να αναφερθεί ότι εάν εντοπιστούν από την Νηπιαγωγό ή εκπαιδευτικό στο παιδί πάνω από 4 δυσκολίες σε αυτές τις 40 ερωτήσεις, τότε το παιδί θα πρέπει να αξιολογηθεί από Εξειδικευμένο Ιατρό για να εξακριβωθεί ο λόγος για τον οποίο εμφανίζονται αυτές οι δυσκολίες και να αντιμετωπιστούν – αν αυτό κριθεί σκόπιμο - το συντομότερο δυνατό, πριν δηλαδή παγιωθούν στο παιδί και του δημιουργήσουν μαθησιακή δυσκολία

Λογοθεραπεία: Μια διαφορετική ματιά

Πέγκυ Δρούλια, Λογοθεραπεύτρια κέντρου ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ψάχνοντας στο διαδίκτυο πληροφορίες για το τι είναι η λογοθεραπεία, συνήθως βρίσκουμε ορισμούς οι οποίοι περιγράφουν αδρά το τι πραγματεύεται η λογοθεραπεία. Για παράδειγμα, η πιο γνωστή διαδικτυακή εγκυκλοπαιδεία [Wikipedia], ορίζει τη λογοθεραπεία ως «την επιστήμη που ασχολείται με τις διαταραχές λόγου, φωνής, ομιλίας και μάσησης / κατάποσης σε παιδιά και ενήλικες. Επίσης αποσκοπεί στην ανάπτυξη της εξωλεκτικής και λεκτικής επικοινωνίας»).

Ο καθένας από εμάς, είτε είμαστε ειδικοί πάνω στις διαταραχές, είτε γονείς παιδιών με δυσκολίες, είτε απλοί αναγνώστες, αντιλαμβανόμαστε εντελώς διαφορετικά τη φύση της λογοθεραπείας και τι να περιμένουμε από αυτή.

Ίσως ευθύνεται η λέξη που στις περισσότερες περιπτώσεις, η λογοθεραπεία μας παραπέμπει σε ένα τεράστιο στόμα. Λογοθεραπεία= Λόγος, Λόγος=Ομιλία, Ομιλία=στόμα. Το στόμα ενός θεραπευτή που πρέπει διαρκώς να μιλάει, και ένα μικρότερο στόμα, αυτό του παιδιού, που πρέπει επίσης να μιλάει και μάλιστα καθαρά! Ας μη ξεχάσουμε και ένα ζευγάρι αυτιά που πρέπει να διαθέτουν τα παιδιά για να μας ακούνε καλύτερα...

Άραγε, έχουμε σκεφτεί ποτέ πόσο κουράζει τα παιδιά να μας ακούν να μιλάμε διαρκώς; Να τους ζητάμε πράγματα, να τα ρωτάμε, να τους δίνουμε οδηγίες, να τους αφηγούμαστε ιστορίες που ίσως δε τα ενδιαφέρει; Πόσες φορές έχουμε διακόψει τα παιδιά για να τα διορθώσουμε, να τα επιπλήξουμε, ή για να αλλάξουμε θέμα;

Υπάρχει μια γενική αίσθηση, ότι όσο **περισσότερο** μιλάμε, όσο πιο δυνατά και επιβλητικά, τα παιδιά, μας κατανοούν **καλύτερα!**

«Όσο περισσότερο, τόσο καλύτερα». Συμφωνούμε με αυτό, όμως σε ένα άλλο επίπεδο. Όσες **περισσότερες θετικές εμπειρίες** αποκτά το παιδί μέσα στη θεραπευτική αίσουσα, ή στο σχολικό πλαίσιο, ή στο οικογενειακό περιβάλλον, **τόσο καλύτερα.**

Ένα παιδί, δε μπορεί να βιώσει ως θετική εμπειρία, αυτό το τεράστιο στόμα, που μιλά, πιέζει, υποδεικνύει, ρωτά, καθοδηγεί και πάντα κάτι περιμένει.

Μπορεί όμως να βιώσει ως θετική εμπειρία την ελευθερία έκφρασης, το παιχνίδι, το να δημιουργεί υγιείς σχέσεις, το να κάνει λάθη χωρίς οι γύρω του να το κατακρίνουν.

* Ενισχύστε την προσπάθεια του, και δείξτε του πόσο ικανοποιημένοι είστε από αυτήν.

* Δείξτε του τον ενθουσιασμό σας για κάθε νέα δεξιότητα που κατακτά.

* Αισθανθείτε υπερήφανοι τόσο για τις ικανότητες, όσο και για τις δυσκολίες του.

* Σταματήστε για λίγο να μιλάτε.

* Δώστε χρόνο στο παιδί να σκεφτεί, να δοκιμάσει, να κάνει λάθη.

* Αφιερώστε ποιοτικό χρόνο στο παιδί. Δείξτε του πόσο χαίρεστε που είστε μαζί του.

Δε ξεχνάμε πως τα θετικά συναισθήματα, προκαλούν κίνητρο για μάθηση. Το παιχνίδι και το χαμόγελο είναι η μεγαλύτερη επιβραύευση για τα παιδιά. Η συνεχής επιβραύευση, προκαλεί κίνητρο για μάθηση.

Στις συνεδρίες της λογοθεραπείας το παιδί, πρέπει να έρχεται αντιμέτωπο με ένα περιβάλλον το οποίο δε του επιβάλλει τιποτα, δε το ζορίζει, δεν απαιτεί να μιλά και δε διορθώνει διαρκώς.

Έρχεται αντιμέτωπο με ένα περιβάλλον το οποίο του προσφέρει ασφάλεια, το ακούει, του δίνει ευκαιρίες:

- 1) να πειραματιστεί
- 2) να αναρωτηθεί
- 3) να ανακαλύψει
- 4) να κατανοήσει.

Κάθε παιδί είναι διαφορετικό άρα και οι ανάγκες του είναι διαφορετικές. Τα προγράμματα της λογοθεραπείας δίνουν πολύ μεγάλη προσοχή στις ανάγκες (πρακτικές και συναισθηματικές) του κάθε παιδιού. Κύριο μέλημα του λογοθεραπευτή είναι να δημιουργήσει σχέση εμπιστοσύνης και θετικών συναισθημάτων με το παιδί. Είτε αυτό περιλαμβάνει προφορικό λόγο, είτε όχι.

Εν αρχή ήν ο λόγος μας μάθανε...Πριν από το λόγο όμως ας δώσουμε σημασία και ευκαιρίες στη σχέση μας με το παιδί.

Κακό στη μαθησιακή λειτουργία κάνουν τα κινούμενα σχέδια με γρήγορες εναλλαγές εικόνων

Ακατάλληλα για τη... μαθησιακή επίδοση των ανηλίκων φέρεται πως είναι τα κινούμενα σχέδια που έχουν γρήγορες εναλλαγές εικόνων, όπως είναι ο «Μπομπ Σφουγγαράκης», σύμφωνα με έρευνα ειδικών από το Πανεπιστήμιο της Βιρτζίνια στις ΗΠΑ.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μελέτης που δημοσιεύτηκε στην επιστημονική επιθεώρηση «Pediatrics», όλα τα

κινούμενα σχέδια που έχουν γρήγορα εναλλασσόμενες εικόνες βλάπτουν την ικανότητα συγκέντρωσης των παιδιών και επιδρούν αρνητικά στη μαθησιακή λειτουργία.

Οι ειδικοί μελέτησαν τη συμπεριφορά 60 παιδιών τεσσάρων ετών, τα οποία χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες.

Η πρώτη ομάδα παρακολούθησε ένα βίντεο διάρκειας εννέα λεπτών του «Μπομπ Σφουγγαράκη» στο οποίο η εναλλαγή των σκηνών γινόταν κατά μέσο όρο ανά 11 δευτερόλεπτα.

Η δεύτερη ομάδα παρακολούθησε ένα βίντεο εκπαιδευτικών κινουμένων σχεδίων ίσης χρονικής διάρκειας, όπου οι σκηνές άλλαζαν κάθε 34 δευτερόλεπτα, ενώ στην τρίτη ομάδα δόθηκαν μπλοκ ζωγραφικής, μαρκαδόροι και μπογιές και τους ζητήθηκε να ζωγραφίσουν.

Μετά την ολοκλήρωση της πρώτης δοκιμασίας των ομάδων, οι ειδικοί ζήτησαν από τα παιδιάκια να φέρουν εις πέρας κάποιες αποστολές και όπως φάνηκε οι επιδόσεις των παιδιών της πρώτης ομάδας ήταν σημαντικά μειωμένες από εκείνες των άλλων δύο.

«Μαμά τι είναι αυτό που κοιμάται στην κούνια;»

Ελευθερία Μπερδεκλή, Ψυχοπαιδαγωγός του κέντρου ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

-Μαμάάά, από που έρχονται τα μωρά;
-Μαμάάά, εγώ είπα να αυοκλήσω αδερφάκι;
-Μαμάάάά, γιατί μεγαλώνει η κοιλιά σου;

Αλήθεια, πόσο έτοιμοι είναι οι γονείς να απαντήσουν σε αυτές τις ερωτήσεις με ειλικρίνεια; Τι γίνεται μετά, που ενώ θεωρούμε ότι έχουμε λύσει κάθε απορία, έρχεται ένα άλλο μικρό πλάσματάκι στο σπίτι, που «απειλεί» την αμέριστη μέχρι πρότινος προσοχή του μπαμπά, της μαμάς, αλλά και του αγαπημένου παππού, του οποίου τα χέρια δεν σταματούν να δίνουν σοκολάτες;

Η απόκτηση ενός άλλου παιδιού είναι ένα πραγματικό ευτύχημα, που γεμίζει το ζευγάρι αλλά και το ευρύτερο οικογενειακό περιβάλλον, ευτυχία, χαρά και προσμονή ενός νέου μέλους στην οικογένεια, η οποία μεγαλώνει και διαρρυθμίζει πια εντελώς διαφορετικά τις δυναμικές των μελών της. Το ένα και μοναδικό παιδί γίνεται πλέον το πρώτο παιδί και το μεγαλύτερο αδερφάκι ενός άλλου, που έρχεται να διεκδικήσει το δικό του χώρο και χρόνο στην οικογένεια και στο σπίτι.

Μμμμ, να το βάλω στο φούρνο ή να στο ιδιωνήρμα;....

Δεν είναι εύκολο να βλέπουμε ξαφνικά όλο το ενδιαφέρον των δικών μας ανθρώπων να μετατοπίζεται σε ένα άλλο πλάσματάκι, γι' αυτό ένα είναι το σίγουρο, ότι το μεγαλύτερο παιδί θα ζηλέψει.... Θα νιώσει παραγκωνισμένο, «εκθρονισμένο» από τον έναν και μοναδικό δικό του θρόνο μέσα στο σπίτι, με άμεση συνέπεια φυσικά να αντιδράσει. Οι αντιδράσεις ποικίλουν και εξαρτώνται από την ιδιοσυγκρασία του παιδιού, αλλά και από τη συμπεριφορά, τις συζητήσεις και τις εξηγήσεις που θα δοθούν στο παιδί, κυρίως από τους γονείς. Το παιδί πρέπει να κατανοήσει, ότι ο ερχομός ενός άλλου μέλους δεν απειλεί την αγάπη των γονιών, οι οποίοι θα συνεχίζουν να το αγαπούν το ίδιο και μετά το νέο αδελφάκι. Συζητήσεις για τις οικογένειες γενικά, φέρνοντας και

παραδείγματα των αδερφών των γονιών, και μιλώντας για μωρά που μπορεί να έχουν φίλοι ή συγγενείς, είναι αρκετά εποικοδομητικές ώστε να αρχίσει να συνειδητοποιεί το παιδί τι είναι η οικογένεια, πως και πόσο μεγαλώνει, δίνοντας του παράλληλα έναν νέο ρόλο, αυτόν του μεγάλου αδερφού ή αδερφής. Τα περισσότερα παιδιά είναι πολύ θετικά όταν νιώθουν ότι είναι «μεγάλα» πια και έχουν ευθύνη να προσέχουν κάποιο μικρότερο, μιλώντας με τους γονείς από διαφορετική θέση πια, για το πώς θα φέρονται και θα φροντίζουν το μικρότερο αδερφάκι. Τέτοιου είδους συζητήσεις είναι καλό να πραγματοποιηθούν κατά την αρχή της εγκυμοσύνης και όχι στο τέλος όπου η κοιλιά της μητέρας έχει αρχίσει και γίνεται εμφανής ή αφού έρθει το νέο αδερφάκι στο σπίτι, ώστε να υπάρχει ο χρόνος, το παιδί να επεξεργαστεί, να συνδυάσει και να αποδεχτεί όσα του έχετε πει. Προσπαθήστε να δημιουργηθεί ένα κλίμα ευχάριστης προσμονής, όπου θα συμμετέχει ενεργά το παιδί, διαλέγοντας το ίδιο κάποια ρουχαλάκια, βοηθώντας στην τοποθέτηση της κούνιας ή στην νέα διακόσμηση του σπιτιού, ενώ παράλληλα να συνεχίζονται οι δραστηριότητες που έκανε, όπως βόλτες με του γονείς, παιχνίδια, για να καταλάβει και πρακτικά ότι δεν θα αλλάξουν όλα όσα ήξερε με το νέο του αδερφό.

-Μαμά, η κοιλιά σου θα μεγαλώσει κι άλλο;

Η ώρα της γέννησης σημαίνει ότι αναγκαστικά η μητέρα θα αποχωρήσει από το σπίτι για κάποιες μέρες και θα επιστρέψει μαζί με ένα μωράκι. Ενημερώστε το παιδί για το που θα πάτε, πόσο θα λείπετε, ότι θα το σκέφτεστε και αποχαιρετήστε το λέγοντάς του ότι θα επιστρέψετε με μια

καινούρια παρέα στο σπίτι. Αν η μητέρα έχει ταλαιπωρηθεί αρκετά από τον τοκετό, καλό θα ήταν το παιδί να μην την επισκεφτεί αμέσως μετά τη γέννα στο μαιευτήριο, γιατί ίσως θεωρήσει ότι το νεογέννητο είναι υπαίτιο για αυτήν την κατάσταση.

Αγάπη μου, έλα να σου γνωρίσουμε το μικρό σου αδερφάκι....

Η επιστροφή στο σπίτι και ο χειρισμός των γονιών εκείνη τη στιγμή αλλά και τις πρώτες ημέρες είναι πολύ σημαντικοί παράγοντες για την πρώτη εντύπωση που θα δημιουργήσει το παιδί και τις πρώτες του αντιδράσεις. Μην αμελήσετε το μεγαλύτερο παιδί, δίνοντας όλη σας την προσοχή στο νεογέννητο που είναι πλήρως εξαρτημένο από εσάς, προσπαθήστε να μοιράσετε τους ρόλους ώστε ένας γονιός κάθε φορά να είναι κοντά σε κάθε παιδί, αλλά εναλλάξ ώστε να μην θεωρηθεί ότι η μαμά για παράδειγμα αγαπά και φροντίζει μόνο το νεογέννητο ενώ εκείνο έχει μόνο τον μπαμπά. Ενισχύστε την αυτοπεποίθησή του, λέγοντας του πόσο αδύναμο είναι το μικρούλη, πόσο εκείνο είναι δυνατό και αυτόνομο, μπορείτε να δείξετε και φωτογραφίες από τότε που ήταν εκείνο βρέφος, και δείξτε του πόσο χρήσιμο είναι για εσάς ειδικά αυτή τη στιγμή, καθώς γνωρίζει περισσότερα και είναι πιο ώριμο από το αδερφάκι του. Δώστε του ρόλους που να σχετίζονται με το νεογέννητο, διατηρείστε τις παλιές σας συνήθειες ως οικογένεια, αφιερώστε του αποκλειστικό χρόνο για ότι εκείνο αγαπάει, και αποφύγετε τις συγκρίσεις μεταξύ των δυο παιδιών.

Το κάθε παιδί είναι μοναδικό και ξεχωριστό, με τις δικές του αδυναμίες και δυνατότητες, έχει την δική του προσωπικότητα και τις δικές του ανάγκες. Σεβαστείτε την ανάγκη για προσωπικό χώρο και χρόνο που έχει το κάθε παιδί, τις επιλογές του, τις κλίσεις του και τις αδυναμίες του. Προάγετε την αλληλοεκτίμηση και τον αλληλοσεβασμό τόσο εσείς όσο και το ευρύτερο οικογενειακό σας περιβάλλον.

Τελικά, μπαμπά, είναι ενοχάλο να είναι ο μεγάλος αδερφός!!!!

Σχολική φοβία: Αιτίες και Αντιμετώπιση

Οι φοβίες αποτελούν γενικά έναν περιοδικό, επανερχόμενο, υπερβολικό και ανεξήγητο φόβο, δυσανάλογο προς την αιτία που τον προκαλεί και συχνά αδικαιολόγητο προς ένα φοβικό αντικείμενο. Είναι μορφές δυσπροσαρμοστικής συμπεριφοράς. Η σχολική φοβία (school phobia) ή σχολική άρνηση ή οξεία-νευρωτική σχολική άρνηση ή άγχος αποχωρισμού συνιστά ένα περίεργο και σπάνιο συγχρόνως "ψηφιδωτό" με το οποίο έρχεται αντιμέτωπο συχνά το οικογενειακό σύστημα και καλείται να το "συγκολλήσει". Είναι τελικά μία νευρωτική διαταραχή, μία μορφή ψυχοπαθολογίας ή ένα ψυχοκοινωνικό φαινόμενο που εκφράζει ένα βαθύτερο σύμπτωμα της οικογένειας :

Τα γνωρίσματα του μαθητή με σχολική φοβία σύμφωνα με τον Broadwin συνιστούν σε γενικές γραμμές η συστηματική απουσία του παιδιού από το σχολείο για περιόδους που ποικίλλουν από μερικούς μήνες μέχρι και ένα έτος, ο ακατανόητος λόγος αυτός των απουσιών, το γεγονός ότι οι γονείς γνωρίζουν πού είναι το παιδί καθώς και το επιχειρήμα του παιδιού ότι φοβάται να πάει στο σχολείο ή ότι φοβάται το δάσκαλο. Νιώθει δηλαδή λυπημένο στο σχολείο, ενώ ανακουφίζεται με την παραμονή του στο σπίτι, κοντά στους γονείς του και ειδικά στη μητέρα του. Εκεί αισθάνεται ασφάλεια και σιγουριά.

Το παιδί με σχολική φοβία βασανίζεται από την ιδέα ότι θα πρέπει να εγκαταλείψει το σπιτικό περιβάλλον, να απομακρυνθεί από αυτό. Γι' αυτό το λόγο επικαλείται διάφορες δικαιολογίες για την απροθυμία του αυτή. Ακόμα, το παιδί της σχολικής ηλικίας φοβάται μήπως κατά τη διάρκεια της απουσίας του η μητέρα του πάθει κάτι κακό. Όμως η σχολική φοβία δε θα πρέπει να συγχέεται με τις αρνητικές αντιδράσεις των παιδιών όταν πρωτοπηγαίνουν στο σχολείο, ούτε φυσικά και με το λεγόμενο "σκασιάρχειο". Η σχολική φοβία, αντίθετα, είναι κάτι βαθύτερο, η εκδήλωση ενός σοβαρού προβλήματος, μιας διαταραχής με επίμονη ανησυχία του παιδιού να μην εγκαταλείψει το σπίτι του.

Όσον αφορά τη συμπτωματολογία, το παιδί με σχολική φοβία μπορεί ρητά να παραπνευθεί ότι υφίσταται για παράδειγμα κοροϊδία ή χειροδία από τους συμμαθητές του ή ότι ο δάσκαλος είναι ιδιαίτερα αυστηρός μαζί του. Συνήθως προηγείται μία αυξανόμενη ένταση, η οποία εξειδικεύεται ως ευερεθιστικότητα, νευρικότητα, ανησυχία, κλάμα, δυσκολία του παιδιού να κοιμηθεί ή διαταραγμένος ύπνος, ταχυκαρδία, πονοκέφαλος, ναυτία, εμετός, κοιλιακοί πόνοι, διάρροια και δυσκολίες στο φαγητό. Τα συμπτώματα αυτά επιδεινώνονται όταν πλησιάζει η ώρα να πάει το παιδί στο σχολείο. Η πιθανή υποχώρηση των γονιών, επειδή το παιδί τρέμει ή φαίνεται χλωμό και η συγκατάνευσή τους να μείνει στο σπίτι, αποτελούν ανακούφιση για το παιδί και σηματοδοτούν αμέσως τη βελτίωση της κατάστασής του, όπως αναφέρουν οι Καϊάλα, Πολεμικός και Ξανθάκου (1998).

Δημογραφικές έρευνες κάνουν κοινό λόγο για συχνότερη εμφάνιση του φαινομένου σε παιδιά ηλικίας 6-10 ετών, δηλαδή στις τάξεις του Δημοτικού σχολείου. Επίσης γίνεται διαχωρισμός στα δύο φύλα, με τα κορίτσια να είναι πιο σχολειοφοβικά και δεμένα με τη μητέρα τους, ενώ το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο της οικογένειας δείχνει να ποικίλλει. Υπάρχουν σύμφωνα με τον Kennedy δύο τύποι σχολικής φοβίας. Ο τύπος I παρατηρείται σε παιδιά μικρότερης ηλικίας και προκαλείται από γεγονότα

πρόσφατα που συνέβησαν στο σχολείο. Ο τύπος II συναντάται σε παιδιά μεγαλύτερης ηλικίας, είναι χρόνιος και εκφράζει γενικευμένο άγχος. Ιδιαίτερη έμφαση στη σχολική φοβία και των δύο τύπων δίνεται κυρίως στο οικογενειακό περιβάλλον και ιδιαίτερα στην εμπλοκή των γονέων στις σχολικές δραστηριότητες των παιδιών τους. Όταν οι γονείς είναι ψυχικά υγιείς, κατανοούν τη δυναμική της οικογένειας και έχουν μία υγιή σχέση μεταξύ τους, τότε το πρόβλημα είναι αντιμετωπίσιμο και διαρκεί λιγότερο. Αντίθετα γίνεται χρόνιο, όταν οι γονείς έχουν κάποια νευρωτική ή ψυχοπαθολογική συμπεριφορά και όταν αδιαφορούν για το σπίτι και τα παιδιά τους, ειδικά ο πατέρας.

Η αιτιολογία της σχολικής φοβίας παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον, διότι έχει προσεγγιστεί από διαφορετικές κατευθύνσεις. Η υπερπροστατευτικότητα της μητέρας, η εξαρτητική σχέση του παιδιού από τη μητέρα του, η παθητικότητα και αδιαφορία του πατέρα, η απομάκρυνσή του από τη δυάδα της σχέσης μητέρας-παιδιού, η δυσλειτουργική δομή της οικογένειας και η έλλειψη επικοινωνίας των μελών της αποτελούν μερικούς από τους λόγους που σχετίζονται με την οικογένεια και μπορούν να προκαλέσουν τη σχολειοφοβία. Όμως το πρόβλημα είναι πολυσύνθετο, αφού πολλοί ειδικοί κυρίως της ψυχαναλυτικής σχολής θεωρούν ότι η σχολική φοβία έχει ως υπόβαθρο το άγχος αποχωρισμού που βιώνει το παιδί, όταν χρειάζεται να απομακρυνθεί από το σπίτι του, τα αγαπημένα του πρόσωπα ή αντικείμενα. Πολλές φορές πιστεύει ότι κάτι κακό θα συμβεί στους δικούς του και έτσι δεν επιθυμεί να φύγει από το οικογενειακό περιβάλλον. Βρίσκεται μεταξύ "δύο αντίρροπων δυνάμεων: από τη μία η επιθυμία του να μεταβεί στο σχολείο και από την άλλη το άγχος που το έλκει προς τα πίσω", όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο Γιαννικόπουλος (1982).

Οι συμπεριφοριστικές θεωρίες αναφέρουν ότι το παιδί μαθαίνει να αντιδρά με τον τρόπο αυτό, αρνούμενο δηλαδή να πάει στο σχολείο, επειδή έχει συνδέσει κάποια δυσάρεστη εμπειρία στο σχολείο με το φόβο του. Αυτό όμως το συναίσθημα ενισχύεται και από τους γονείς, οι οποίοι δίνουν τη συγκατάθεσή τους και αφήνουν το παιδί να παραμείνει στο σπίτι. Ακόμα, κάποια παιδιά γίνονται σχολειοφοβικά, επειδή, όπως αναφέρουν, έχουν αρνητικές εμπειρίες στο σχολείο, προβλήματα με το δάσκαλο, νιώθουν ότι δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του σχολείου, δεν μπορούν να προσαρμοστούν σε ένα νέο σχολικό περιβάλλον (μετάβαση από τη μία εκπαιδευτική βαθμίδα στην επόμενη ειδικά στα παιδιά που πηγαίνουν για πρώτη φορά στο σχολείο, το Δημοτικό). Τέλος, υπάρχουν και αίτια βιολογικά ή κληρονομικά για τη σχολική φοβία, αλλά η αποδοχή τους είναι περιορισμένη.

Το παιδί με σχολική φοβία χάνει συνήθως πολλά μαθήματα λόγω των απουσιών του από το σχολείο, έχει δυσκολία να επανασυνδεθεί με το σχολικό περιβάλλον, την ύλη και τις απαιτήσεις των μαθημάτων. Επίσης πολλά παιδιά με σχολική φοβία αργότερα έχουν προβλήματα με τις κοινωνικές τους συνδιαλλαγές, τις φιλίες τους, ενώ μπορεί να παρουσιάσουν και κατάθλιψη. Το σχολειοφοβικό παιδί δεν μπορεί εύκολα να απεξαρτηθεί από τους γονείς του και να αυτενεργήσει.

Συχνά το πρόβλημα της σχολικής φοβίας πυροδοτεί προβλήματα στις σχέσεις των γονέων ή τις επιδεινώνει, ενισχύοντας την δυσλειτουργία της οικογένειας. Η κατάσταση επιδεινώνεται αν ο πατέρας διατηρεί την παθητικότητά του και στην αντιμετώπιση του προβλήματος, απομακρύνεται και δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη. Έτσι η συμμαχία μητέρας-παιδιού γίνεται άρρηκτη εμποδίζοντας ακόμα περισσότερο την δραστηριοποίηση του πατέρα. Θα έλεγε κανείς ότι η κατάσταση τότε γίνεται ένας φαύλος κύκλος που επιβραδύνει τη λύση του προβλήματος της σχολειοφοβίας του παιδιού.

(συνέχεια)

Οι γονείς σε γενικές γραμμές ακολουθούν την εξής στάση, όταν το παιδί τους αρνείται και δηλώνει ότι φοβάται να πάει στο σχολείο: το παρακαλούν επίμονα, του δίνουν δώρα για να το πείσουν, το τιμωρούν αν δεν υπακούσει και τέλος, αν αποτύχουν στα προηγούμενα, νιώθουν άγχος και αγωνία για το εκπαιδευτικό μέλλον του παιδιού τους.

Το πρόβλημα της σχολικής φοβίας είναι σαφώς πολυπαραγοντικό και πολυδιάστατο. Η βοήθεια που θα πρέπει να προσφερθεί μπορεί να είναι ψυχοθεραπευτική και με κύριο στόχο την ομαλή επιστροφή του παιδιού και προσαρμογή του στο σχολείο. Επίσης θα πρέπει να εστιάζεται στη μείωση του άγχους του παιδιού, στην απομάκρυνση του φοβικού ερεθίσματος και των ενοχλητικών συμπτωμάτων. Χρειάζεται γι' αυτό το σκοπό η απόλυτη συνεργασία των γονέων με το θεραπευτή καθώς και με τους δασκάλους και φυσικά η ενίσχυση των δεσμών και των σχέσεων μέσα στο ίδιο το οικογενειακό σύστημα. Οι συμπεριφοριστικές και γνωσιακές κατευθύνσεις, η ψυχαναλυτική προσέγγιση, καθώς και η οικογενειακή θεραπεία αποτελούν τις βασικές μεθόδους για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Χρειάζεται επίσης θετική ενίσχυση του παιδιού και ενδυνάμωση της σχέσης των

γονέων στις περιπτώσεις όπου αυτή είναι διαταραγμένη. Ειδικά επειδή πρόκειται για φοβία, η συστηματική απευαισθητοποίηση, η χαλάρωση και η ψυχοκατακλυσμιαία μέθοδος ενδείκνυνται για την έγκαιρη και αποτελεσματική θεραπεία του προβλήματος. Σημαντική επίσης είναι η ενίσχυση του πατέρα να αναλάβει πιο δραστήριο και ενεργητικό ρόλο μέσα στην οικογένεια, προτρέποντας μαζί με τη μητέρα το παιδί να επιστρέψει όσο γίνεται πιο ομαλά στο σχολείο.

Εν κατακλείδι, η σχολική φοβία είναι ένα πρόβλημα το οποίο εμπλέκει μία συναισθηματική και κοινωνική δυσλειτουργία του παιδιού, αλλά συγχρόνως υποδηλώνει και την οικογενειακή δυσαρμονία. Κρίνεται σκότιμο να γίνει κοινή συνείδηση ότι αυτό που έχει σημασία εκτός από τη ταχεία και επιτυχή επιστροφή του παιδιού στο σχολείο είναι τόσο η ομαλή του επανένταξη και προσαρμογή στο σχολικό περιβάλλον, όσο και η αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας μέσα στην οικογένεια. Ο βαθμός επίτευξης αυτού του στόχου θα καθορίσει και το βαθμό που το παιδί θα καταφέρει να ξεπεράσει το πρόβλημά του και θα αναδιαμορφώσει τις σχέσεις του με το οικογενειακό και κοινωνικό του περιβάλλον.

Πηγή: www.baby.gr,

Μία άλλη οπτική γωνία για τη διαταραχή άρθρωσης

Αποστόλης Καψάλης, Λογοθεραπευτής ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Το κείμενο που ακολουθεί είναι ένα μυθιστόρημα του Αντώνη Σουρούνη (**Το μονοπάτι στη θάλασσα**, εκδ. Καστανιώτη) που περιγράφει τον εαυτό του σε παιδική ηλικία αλλά και σε ενήλικη (το δεύτερο κείμενο θα αναρτηθεί στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας). Μιλάει για τα «μέσα του και για τα έξω του» όπως λέει και ο ίδιος. Γιατί λοιπόν παραθέτω αυτό το κείμενο; Είναι απλό! Ο Σουρούνης δεν έλεγε το «ρ»! Μέχρι και το γυμνάσιο! Συγκεκριμένα το αντικαθιστούσε με το φώνημα «δ». Μία αρθρωτική δυσκολία, γεγονός! Ο ίδιος διακωμωδεί την κατάσταση περίτεχνα! Αρχικώς χαίρεται, απολαμβάνει, διασκεδάζει με την έλλειψη του «ρ» (ο ίδιος αναφέρει στη δασκάλα του ότι υπάρχουν 23 γράμματα στην ελληνική γλώσσα, απλά το «δ» επαναλαμβάνεται 2 φορές) και έπειτα αγχώνεται, δυσκολεύεται ώσπου έρχεται η «εξιλέωση» με την εκφορά του «ρ»! Πολλά συναισθήματα κατακλύζουν τον συγγραφέα, βρίσκει τον τρόπο να τα εκφράσει ενδελεχώς.

Η διαταραχή άρθρωσης είθισται σε πολλά παιδιά. Δεν είναι κάτι τόσο ανησυχητικό ούτε όμως και αδιάφορο. Με την κατάλληλη θεραπευτική προσέγγιση το μεγαλύτερο ποσοστό παιδιών βελτιώνει την άρθρωσή του. Αρκεί να υπάρχουν συγκεκριμένοι παράγοντες όπως:

- Εμπιστοσύνη στο θεραπευτή.
- Ο θεραπευτής να έχει τις κατάλληλες γνώσεις.

- Διαρκής ενθάρρυνση του παιδιού από τους γονείς.
- Συνεργασία θεραπευτή – γονιών για την καλύτερη εξέλιξη του παιδιού.
- Όχι άγχος, θετικό κλίμα.

Τα υπόλοιπα στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας...

Παρατίθεται το κείμενο του κ. Σουρούνη:

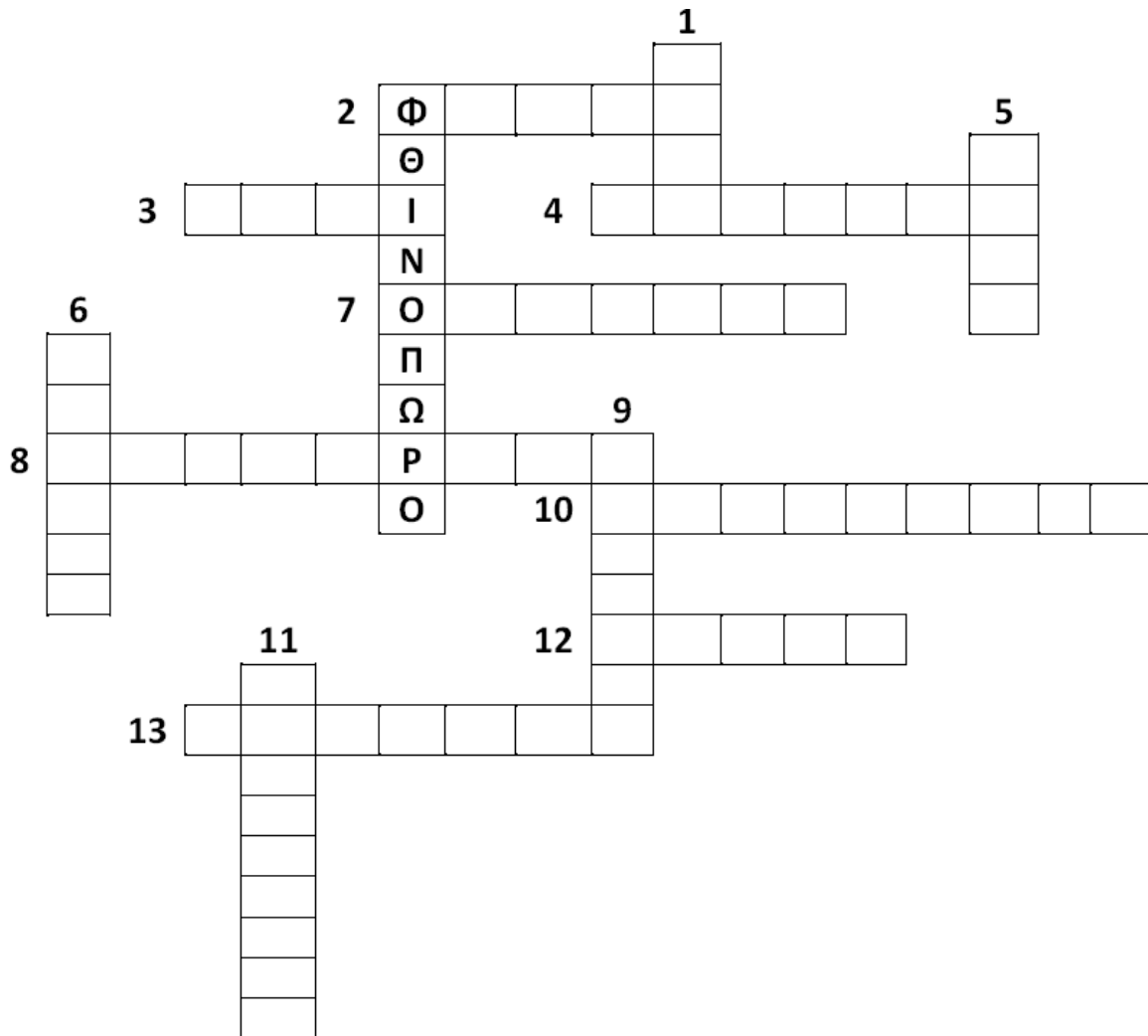
“...Την Κυριακή δεν κουβαλούσαμε τίποτα, πηγαίναμε με άδεια χέρια, «για να τα γεμίσουμε παράδες», έλεγε ο μπαμπάς μου. Τα δικά μου γέμιζαν. Και γιατί ήταν μικρά, αλλά και γιατί με λυπούσαν. Το πρώτο το ‘λεγε η μάνα μου, το δεύτερο ο μπαμπάς μου. Της έλεγε ακόμα πως αν με ντύνει έτσι καθαρά και ωραία, θα με λυπούνται πιο πολύ και θα φέρνουμε πιο πολλούς παράδες στο σπίτι, αλλά εκείνη δε μπορούσε να ακούει τέτοια. Δεν τ ‘άκουγε, γι ‘αυτό και δε μιλούσε. Ευτυχώς, γιατί ούτε και εγώ μπορούσα ν ‘ακούω τέτοια. Άμα με βγάζανε βρόμικο και με άσχημα ρούχα από το σπίτι, ποτέ δε θα έφτανα στην Τριανδρία, αλλά αυτό δε το έλεγα. Ούτε έλεγα πως μου δίνανε λεφτά γι ‘αυτό και μόνο, επειδή ήμουν καθαρός και με ωραία ρούχα. Το καταλάβαινα επειδή οι γυναίκες, που ήταν και αυτές

μανάδες, με κοιτούσαν από πάνω μέχρι κάτω και με καμάρωναν, όπως με καμάρωνε και η μάνα μου όταν με έντυνε και μετά με κοιτούσε. Και για κάτι άλλο με καμάρωναν και μου δίνανε λεφτά και φαγητά, για κάτι που δεν έδειχνε η μάνα μου να με καμαρώνει. Για τα λόγια. Με βάζανε να λέω λέξεις και κάνανε σαν τρελές που τις άκουγαν. Με αγκάλιαζαν, με φιλούσαν και μου χάριζαν αυτό που μόλις είχα πει. «Τι έχει εδώ μέσα;» με ρωτούσαν και μου δείχνανε μια τσάντα με ροδάκινα από τα δέντρα τους. «Δοδάκινα». «Μπράβο. Σ ‘αρέσουν τα ροδάκινα;» «Μ ‘αδέσσουν», έλεγα και αμέσως μου τη δίνανε. Τόσο εύκολα και τόσο γρήγορα κέρδιζα μια τσάντα με ροδάκινα. «Δεν ντρέπεσαι, καλέ;» μάλωναν οι γυναίκες τους άντρες τους, όταν εκείνοι μας έλεγαν πως δεν έχουν λεφτά και μας έδειχναν τις άδειες τους τσέπες. «Κοίτα το καημένο, πώς πλύθηκε και ντύθηκε για να έρθει από του διαβόλου τη μάνα εδώ. Γιατί ήρθες εσύ, παιδάκι μου, από του κόσμου την άκρη εδώ;» με ρωτούσαν σαν να μην το ‘ξεραν. «Για να πάδω λεφτά». «Όχι λεφτά, όχι λεφτά, πες το άλλο για να τα πάρεις». «Για να πάδω παδάδες». «Τ ‘άκουσες;» ρωτούσαν και τον άντρα τους. «Για να πάδει παδάδες. Στο συρτάρι τους έχεις τους παράδες...”

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΤΟΥ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ

1. Το χρώμα των φύλλων το φθινόπωρο
2. Το φθινόπωρο πέφτουν από τα δέντρα
3. Συχνά ο ουρανός παίρνει το φθινόπωρο αυτό το χρώμα
4. Τα δέντρα αυτά δε χάνουν τα φύλλα τους το φθινόπωρο
5. Το φρούτο του φθινοπώρου που... κάνει το γιατρό πέρα!
6. Έρχονται τα πρωτο...
7. Την κρατάμε όταν βρέχει
8. Ο δεύτερος μήνας του φθινοπώρου
9. Τότε αρχίζουν και τα...
10. Την εποχή αυτή πετούν για πιο ζεστές χώρες
11. Τα δέντρα αυτά χάνουν τα φύλλα τους το φθινόπωρο
12. Τέτοια είναι το φθινόπωρο
13. Φέρνουν τη βροχή

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ: το γέλιο μακραίνει τη ζωή!!

- Ήταν μια φορά 2 ασπιρίνες. Μια μέρα η μια ασπιρίνη έπαθε πονοκέφαλο κι έφαγε την άλλη κι έτσι έμεινε μόνο μια ασπιρίνη...

-Γιατί μια ξανθιά ανοίγει το γάλα στο SuperMarket; Γιατί γράφει πάνω «ΑΝΟΙΞΤΕ ΕΔΩ».

(συνέχεια στο επόμενο)

Λευτέρης, ΣΤ Δημοτικού, 12 ετών

ADVENTURE PARK

Το ADVENTURE PARK είναι ένα πάρκο το οποίο μπορούν να επισκεφτούν μικροί και μεγάλοι. Βρίσκεται στη Μαλακάσα η οποία απέχει 1.30 ώρα από την Αθήνα. Μπορείς να πας με αυτοκίνητο, μηχανή, πούλμαν

και κτελ. Μπορείς να κάνεις τοξοβολία, τραμπολίνο και να σκαρφαλώνεις, να ταλαντεύεσαι πάνω σε ένα σκοινί και άλλα. Είναι μεγάλος ο χώρος και έχει ένα κυλικείο. Πρέπει να πληρώσεις 8 ευρώ για κάθε δραστηριότητα που κάνεις. Με αυτά τα 8 ευρώ παίρνεις τον σωστό εξοπλισμό.

Γιάννης, 9 ετών

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΑΝ ΦΟΒΑΣΤΕ ΤΑ ΜΠΟΥΜΠΟΥΝΙΤΑ

Μέρες πριν άκουσα για αυτό το βαρομετρικό χαμηλό. Ώσπου έφτασε Τρίτη βράδυ 8:00 η ώρα και άκουσα το 1ο μπουμπουνιτό και τότε άρχισα να φοβάμαι. Πήρα τα ακουστικά μου και άκουσα ραδιόφωνο. Οι μέρες πέρασαν σαν νερό: Τρίτη, Τετάρτη, μέχρι που

έφτασε το σήμερα και έφυγε το βαρομετρικό χαμηλό. Για όσους φοβούνται τα μπουμπουνιτά θα τους συμβούλευα να ακούν μουσική, βοηθάει!

Χρήστος Κ., 10 ετών

ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΜΟΥ ΜΑΘΗΜΑ

Το αγαπημένο μου μάθημα είναι η πληροφορική και η γυμναστική. Η πληροφορική μου αρέσει γιατί μαθαίνω να γράφω και να παίζω. Η γυμναστική μου αρέσει γιατί διασκεδάζουμε, γυμναζόμαστε και παίζουμε. Εύχομαι να είχαμε πάντα πληροφορική και γυμναστική!!!

Κατερίνα, Β' Δημοτικού, 8 ετών

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΟΥ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Έχουν περάσει σχεδόν 5 μήνες από τότε που ήταν η τελευταία φορά που ήρθα κοντά σας και με διδάξατε με πολύ κόπο, αγάπη και εμπιστοσύνη σε μένα στα 12 χρόνια που ήμουν μαζί σας. Δεν θα σας ξεχάσω ποτέ για όσα κάναμε μαζί και θα με θυμάστε μόλις αύριο βγω στον δρόμο για να βρω μια δουλειά. Σας ευχαριστώ μέσα από τα βάθη της καρδιάς μου για αυτά τα όμορφα 12 που ήμουν μαζί σας, και ελπίζω να τα ξαναπούμε από κοντά.

Με σεβασμό, Σωτήρης, 17ετών

«ΑΘΛΗΤΙΚΑ»

Σήμερα στις ειδήσεις για τον αθλητισμό τρεις ομάδες απασχολούνται από την Super League. Αυτές οι τρεις ομάδες είναι ο Αστéρας Τρίπολης, ο Ο.Φ.Η. και η Καβάλα. Αύριο θα απολόγηθούν στον αθλητικό δικαστή της Ε.Π.Ο.

Αντώνης, 10 ετών

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ:

- ♦ Φωτομάρα 32 Ν. Κόσμος Αθήνα. Τηλ: 210-92382170/ 210-9220993
- ♦ Σπινθάρου 65 Ν. Κόσμος Αθήνα. Τηλ: 210-9013463
- ♦ Δεληγιάννη 2 Άλιμος. Τηλ: 210-9965203

E-mail: info@proseggisi.gr

Site: WWW.PROSEGGISI.GR

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Βουρλιόγκα Βασιλική
Κοκμοτός Παναγιώτης
Μαρτίνης Γιάννης
Σαμοΐλης Γιώργος
Επιμέλεια: Μάντη Ειρήνη

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ:

Αλεξάνδρου Στράτος Αντώνης, 10 ετών
Δρούλια Πέγκυ
Μπερδεκλή Ελευθερία
Καψάλης Αποστόλης
Λευτέρης, 12 ετών
Γιάννης, 9 ετών
Χρήστος, 10 ετών
Κατερίνα, 8 ετών
Σωτήρης, 17 ετών